

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovno-vzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	08.10.2019
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PaedDr. Adriana Garamiová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsdivory.edupade.org

11. Manažérske zhrnutie:

Identifikácia problémov pri vzdelávaní a pri práci s textom (08.10.2019)

- Definovanie problémov v edukačnom procese pri výučbe zameranej na porozumenie textu a čitateľskej gramotnosti
- Zadefinovanie nesúvislého textu, rozvoj čítania s porozumením nesúvislých textov
- Odporúčania pre členov klubu

Kľúčové slová: čítanie, text, porozumenie textu, výchovno-vzdelávací proces, práca s textom – nedostatky, súvislý a nesúvislý text

Krátka anotácia: Inovácia čítania s porozumením v súlade s novými podmienkami v rámci iŠVP. V praktickom živote, ale aj pri každodennom vyučovacom procese je na žiakov kladená požiadavka, aby vedeli pracovať s rôznymi druhmi textov, čítali s porozumením nesúvislé texty, rozvíjali čítanie s porozumením aj nesúvislých textov. Žiaci musia textu porozumieť, nájsť jeho hlavnú myšlienku a vedieť z neho vytiahnuť presné informácie a nájsť aj informácie „medzi riadkami,“ a aplikovať získané údaje do praxe a bežného života. V pedagogickej praxi sa pri práci s rôznymi druhmi textov stretávajú učitelia s mnohými problémami. Pre učiteľa je teda podstatné identifikovať problém jeho žiakov pri práci s textom a pomôcť žiakom „uchopiť“ text za správny koniec. Pri takomto chápaní problematiky čitateľskej gramotnosti nie je až tak veľmi dôležitá ani rýchlosť, ani plynulosť čítania, ale podstatné je porozumenie textu a používanie informácií z neho. Súčasťou čitateľskej gramotnosti sú čitateľské schopnosti a zručnosti, čitateľské návyky, záujmy, postoje, motivácia k čítaniu a vedomosti žiaka.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Členovia KČG sa na stretnutí venovali týmito témam:

Forma: tretie stretnutie bolo realizované formou diskusných príspevkov každého člena klubu

1. Definovanie problémov v edukačnom procese pri výučbe zameranej na porozumenie textu a čitateľskej gramotnosti
2. Zadefinovanie nesúvislého textu, rozvoja čítania s porozumením nesúvislých textov
3. Odporúčania pre členov klubu

Po úvodnom privítaní a oboznámení sa s priebehom pedagogického klubu sme sa zamerali na pomenovanie slabých miest a problémov našich žiakov pri práci s textom. Prítomní učitelia opísali svoje vlastné skúsenosti z vyučovania, pomenovali najčastejšie nedostatky pri čítaní s porozumením, potom nasledovala následná diskusia členov klubu.

Problémy vo výchovno-vzdelávacom procese:

- ☐ čoraz viac žiakov má problém so základnými jazykovými zručnosťami, ako je napríklad slovná zásoba a jazyková vybavenosť
- ☐ a-gramotnosť u žiakov a mládeže - ide o rozhodnutie nečítať napriek schopnosti čítať – trvalá ľahostajnosť voči knihám a čítaniu, čo predstavuje úplne nový postoj ku knihám, ktoré predstavujú základnú zásobáreň civilizácie
- ☐ zle zostavené, chaotické a nesystematické učebné osnovy
- ☐ zmena voľného času a záujmov žiakov
- ☐ slabá alebo nedostatočná koncentrácia žiakov pri výklade učiva (často spôsobená zvyšujúcim sa počtom žiakov so ŠVVP a ich následnou integráciou)
- ☐ problémy v rodine ovplyvňujúce vzdelávacie výsledky žiakov:
 - deti z málo podnetného prostredia sa často uspokojia s horšími známami
 - deti z neúplných rodín využívajú nižšiu mieru kontroly zo strany rodičov na to, aby sa venovali inej činnosti ako vzdelávaniu.
 - rodičia s vyšším vzdelaním kladú väčší dôraz na vzdelávacie výsledky svojich detí

Problémy a nedostatky pri práci s textom:

- ☐ problémy pri čítaní a následnom pochopení textu vyplývajúce z neosvojenej alebo nedostatočne osvojenej techniky čítania:
 - záujem o čítanie kníh s narastajúcim vekom klesá. Kým žiaci do piateho ročníka radi chodia na besedy do knižnice, požičiavajú si knihy, debatujú o prečítaných textoch, prijímajú aj vyhľadávajú informácie o knihách aj v knihách, s postupom do vyššieho ročníka sa čitateľské záujmy pomaly vytrácajú. Žiaci vyšších ročníkov už neradi čítajú na vyučovacích hodinách nahlas, robia množstvo formálnych chýb, čítajú nezrozumiteľne, prirýchlo, nepozorne. K prečítanému textu nevedia alebo nechcú zaujať postoj, radšej mlčia, povedia, že tomu nerozumeli.
- ☐ slabá slovná zásoba, neznalosť významu bežných výrazov a archaických výrazov:
 - dnešní žiaci vo všeobecnosti nečítavajú knihy, odrazilo sa to aj na ich slovnej zásobe, často sa pýtajú na význam slov, s ktorými sa pri čítaní textu na hodine stretli, napr. namosúrený, potmehúdsky, sčítaný a pod. Bez porozumenia bežných slov nie je možné pochopiť celkový význam vety a vzťahy medzi vetami
- ☐ texty v učebnici literatúry sú často vytrhnuté z kontextu a nedokážu žiakov zaujať, vyučujúci žiakom musí zreprodukovať porozprávať celý príbeh
- ☐ historické texty a texty dávnejších dôb žiakov nebavia, pretože opisujú niečo, čo si žiaci nevedia predstaviť resp. čo nezažívajú. Žiaci takéto texty chápu skôr ako niečo čo musia pretrpieť, a preto nemajú vnútornú motiváciu pracovať s textom, hľadať informácie, čítať medzi riadkami
- ☐ žiaci nevedia čítať, orientovať sa v nesúvislých textoch - grafy, tabuľky
- ☐ nepozorné a rýchle čítanie bez sústredenia

☐ nedostatočné vzdelanie učiteľov v oblasti metód práce s textom - učitelia nepoznajú a pravidelne nevyužívajú všetky metódy práce s textom, nerozvíjajú čítanie s porozumením cielene

Zadefinovanie nesúvislého textu, rozvoja čítania s porozumením nesúvislých textov:

V ďalšej časti sme zadefinovali pojmy nesúvislý text, uviedli sme príklady nesúvislého textu – grafy, diagramy, tabuľky, mapy, zoznamy, reklamné letáky, plagáty, cestovné poriadky, jedálne lístky a podobne ... Poukázali sme na význam nesúvislých textov v reálnom živote a tiež na ich význam pri rozvoji čitateľskej gramotnosti – žiak sa naučí rozumieť nesúvislým textom, dešifrovať ich, analyzovať, pochopiť vzájomné vzťahy a súvislosti medzi jednotlivými objektmi, naučí sa uvažovať o ich štruktúre.

Ukážka pracovných materiálov pripravených pre elektronické čítačky zamerané na rozvoj čítania s porozumením nesúvislých textov.

13. Závěry a odporúčania:

Koordinátorka pedagogického klubu stručne zhrnula stretnutie a navrhla odporúčania pre členov klubu na rozvoj čitateľskej gramotnosti na úrovni tried:

☐ trénovať a viesť žiakov k tomu, aby čítali texty pozorne – využívať metódy zisťovania porozumenia textu, napr. voľnú reprodukciu, metódu kladenia otázok, cloze test (dopĺňanie vynechaných slov do textu), vytvorenie súhrnu žiakom a pod.

☐ učiteľom sa odporúča rozšíriť si vedomosti v oblasti metód pre prácu s textom a naučiť sa, ako pripravovať úlohy na porozumenie textu – uskutočniť sa interné vzdelávanie učiteľov v oblasti rozvíjania čitateľskej gramotnosti s dôrazom na metódy práce s textom a metódy na zisťovanie porozumenia

☐ k čitateľskej gramotnosti musia viesť žiakov aj učitelia iných predmetov, ako len vyučujúci slovenského jazyka a literatúry

☐ využívanie motivácie pri práci s textom – napr. dramatizácia, vloženie moderných prvkov do príbehu, využívať texty, ktoré sú pre žiakov zaujímavé

☐ pri práci s textom nevynechávať nesúvislé texty – grafy a tabuľky...

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Adriana Garamiová
15. Dátum	08.10.2019
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Anna Rošková
18. Dátum	08.10.2019
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovno-vzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód ITMS projektu	312011S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou

Dátum konania stretnutia: 08.10.2019

Trvanie stretnutia: od 13.30 hod. do 16.30 hod.

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	PaedDr. Adriana Garamiová		ZŠ Dvory nad Žitavou
2.	Mgr. Oľga Opaleková		ZŠ Dvory nad Žitavou
3.	PaedDr. Anna Rošková		ZŠ Dvory nad Žitavou
4.	Mgr. Denisa Takácsová		ZŠ Dvory nad Žitavou
5.	Mgr. Eduarda Juhászová		ZŠ Dvory nad Žitavou
6.	Mgr. Katarína Vicenová		ZŠ Dvory nad Žitavou

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia